No. 240 — 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 8 October

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den October.

De hertog *van Orleans* is den 27sten september te Algiers aangekomen.

— De groote kwestie der hervorming van het kiesregt dreigt eene scheuring onder de oppositie te weeg te brengen. Sedert eenigen tijd hoorde men, dat de heer *Odillon Barrot* zich aan het hoofd van een verkiezingscomité gesteld had, 't welk de denkbeelden van het gematigd gedeelte der linkerzijde voorstond. De dagbladen dier kleur hadden aangekondigd dat er eene vereeniging den 4den October zou gehouden worden, om de grondslagen van het ontwerp der kieshervorming op te maken. De uiterste linkerzijde heeft echter geweigerd om zich in deze met de denkbeelden van het gematigder gedeelte te vereenigen, en heeft zich gehaast, vóór nog de bovengemelde vereeniging had plaats gehad, derzelver bemoeijingen voor te komen, door een ander comité te vormen, aan welker hoofd de heeren *Laffitte*, *Dupont*, de l'Eure, *Arago* en *Martin* van Straatsburg staan, terwijl dit comité reeds terstond een programma heeft uitgevaardigd, om de denkbeelden en plannen van de lieden dezer kleur bekend te maken.

— In het kamp van Fontainebleau hebben groote manoeuvres in 's Konings tegenwoordigheid plaats gehad. Men spreekt reeds van uitdeelingen van decoratien aan de troepen; aan elke kompagnie zou eene decoratie en aan den staf van elk regiment twee dier onderscheidingsblijken worden uitgereikt.

— Het nieuwe plan van den heer *Passy* tot conversie der 5 pCt. renten zal, naar men meldt, bestaan in het uitgeven van nieuwe schuldbrieven tegen 4½ pCt. intrest, terwijl de staat zich ten aanzien der rentehouders verbinden zou, om binnen een tijdsverloop van 25 jaren geen nieuwe reductie in de renten tot stand te brengen. De rentehouders die met de reductie geen genoegen namen, zouden tegen pari worden gerembourseerd. De minister zou zich reeds verzekerd hebben, van over een kapitaal van 200 millioenen voor de uitvoering van den maatregel, te beschikken. Het ontwerp zou terstond na de opening der kamers aan dezelve aangeboden worden.

— De koningin-regentes van Spanje heeft den maarschalk *Soult*, tot ridder van het gulden vlies, en den minister van binnenlandsche zaken *Duchatel* tot grootkruis der orde van *Karel III* benoemd.

— Het gouvernement heeft de steden Vendôme en Bourges tot verblijfplaatsen voor de karlistische generaals die in Frankrijk geweken zijn, aangewezen.

— Men zegt dat de inschrijvingen onder de legitimisten ten voordeele der slagtoffers van het verraad van *Maroto* reeds 20,000 fr. bedragen.

— De berigten van de spaansche grenzen houden weinig bijzonders. In de onderworpen provincien is de algemeene belangstelling thans bijzonder gevestigd op hetgeen te Madrid door de cortes met opzigt tot de *fueros* zou besloten worden; het gevoelen bestond, dat zoo men deze voorregten niet onvoorwaardelijk erkende, de rust in de provincien nog ernstig konde gestoord worden.

De guerellas-bende, die zich in Guypuzcoa onder de bevelen van den pastoor *Zabala* gevormd heeft, had zich ontbonden, de deelhebbers hadden zich deels onderworpen en waren deels naar Frankrijk geweken.

De britsche commissaris *Wylde* vergezelde *Espartero* op diens togt naar Arragon tegen *Cabrera*. In de berigten uit Madrid van den 27sten vleit men zich, dat *Espartero* nu ook spoedig Arragon en Valencia tot rust zou brengen.

De cortes zouden den 28sten de discussie over het ontwerp van de *fueros* aanvangen.

— Ter beurze was heden (4 *October*) de fondsnotering 5 pCt. 110,75; 3 pCt. 81,45; Nap. r. 102,40; Sp. Ardoin 30¾, ½, ¼; Passieve 7½; o. diff. z. int. 8½; n. diff. z. intr. 14⅝; Rom. L. 103¼.

Van den 5den October.

Heden wordt stellig verzekerd dat de opening der wetgevende kamers op den 15den November aanstaande bepaald is.

— Een ambtenaar van het ministerie van buitenlandsche zaken is heden nacht naar Brussel vertrokken met depeches die men zegt dat belangrijk zijn.

— Men wil hier weten, op geloof van bijzondere brieven uit Londen, dat de voorstellen die de russische buitengewone gezant *von Brunow* aan het kabinet van St. James gedaan heeft, voornamelijk betrekking hebben op het traktaat van Unkiar Skelessi. De keizer van Rusland, zegt men, erkennende, dat de zaken van het Oosten niet konden beslecht worden, zoo lang de belangen der Europesche mogendheden, met betrekking tot den Levant, niet geregeld waren, zou bewilligd hebben in eene wijziging van het voorzegd traktaat om deszelfs zin minder absoluut te maken. Deze meening omtrent het doel der zending van den heer *Brunow* zal zeker wel eene nadere bevestiging behoeven. De gezegde diplomaat zou reeds zijne zending volbragt hebben en binnen kort de terugreis van Londen aannemen.

— Men gelooft dat de zending van den heer *Pontois* als gezant te Konstantinopel slechts voorloopig is, om den tijd te hebben tot het doen eener bepaalde keuze. Deze was eerst nog hangende tusschen den markies van *Dalmatie* en den generaal *Baudrand*, doch zou nu op den laatstgenoemde gevallen zijn. Deze bevindt zich thans in het gevolg des hertogs *van Orleans* te Algiers, van waar hij spoedig regtstreeks naar Konstantinopel zoude gaan, en reeds zou zijne benoeming gedaan zijn, zonder de tegenkanting van den maarschalk *Soult*, die er altijd op gesteld bleef om zijn zoon met het gezantschap te Konstantinopel te begunstigen. Intusschen zou de heer *Baudrand* reeds instructien voor zijne eventuele benoeming hebben medegekregen.

— In brieven uit Moscau wordt gesproken van een huwelijk der grootvorstin Olga, met den Prins *Louis Napoleon*, of met een der zonen van *Lucien Bonaparte*.

— Men zegt dat Engeland zijne pogingen heeft zien mislukken om een handelstraktaat met het Spaansch gouvernement te sluiten. De Spaansche gezant alhier, markies *van Miraflores*, zou al zijn invloed aangewend hebben om eene dergelijke overeenkomst te doen mislukken. Thans zou er kwestie zijn van eene handelschikking tusschen Frankrijk en Spanje. Tevens wordt gemeld, dat Engeland ook niet geslaagd is om met Haiti overeenkomsten te treffen, waarbij de Engelsche handel op den zelfden voet gesteld werd als de Fransche handel, sedert de bekende jongste overeenkomst tusschen de republiek en Frankrijk getroffen.

— Uit Spanje wordt heden alleen het volgend berigt uit Baijonne van den 2den medegedeeld:

» Een der guerillasbenden van Guypuzcoa is op het fransch gebied geweken. De chefs dezer bende hebben zich verdeeld. In Navarre zijn daarentegen nog drie talrijke benden onder de bevelen van *Pelo-Tendido*, *Moso* en *Matias*. De eerste is sterk 90 ruiters, de tweede 120 en de derde 50 man. Deze kruissen straffeloos het land door, tusschen de Borunda, los Dos Hermanas, Carascal en de omstreken van Aviz.

» Men is met ijver bedacht op de herstelling der postdienst van Madrid, over Burgos, Irun en Vittoria naar deze stad. De poststations zijn nog niet genoegzaam van paarden voorzien. — Het schijnt dat de heer *de Rumigny*, fransch gezant te Madrid, bij zijn doortogt te Irun en Vittoria aan de bevolking den steun van het fransch gouvernement toegezegd, en als zeker de verleening der *fueres* voorgesteld heeft."

— Ter beurze heeft men zich heden veel moeite gegeven om den koers der rente staande te houden, maar er waren veel aanbiedingen, zoodat de rente iets lager werd genoteerd dan de koers van gisteren was. De finantiele aangelegenheden der Vereenigde Staten schenen de speculanten te verontrusten. De notering was heden: 5 pCt. 110,65; 3 pCt. 81,45; Nap. r. 102,40; Sp. Ardoin 30¾; Passive 7⅞; N. diff. z. int. 14¾; Rom. L. 103½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 4den October.

De tot de bezetting van Berlijn behoorende troepen der garde-infanterie, welke hadden deel genomen aan de dezer dagen bij Potsdam plaats gehad hebbende gewone najaarsoefeningen, zijn op last des konings, over den ijzeren weg van Potsdam derwaarts teruggevoerd. Omstreeks 8000 man zijn op die wijs, met tien wagentreinen, binnen korten tijd overgebragt. Bij gelegenheid van de genoemde oefeningen, zijn, in ééne week, tusschen Berlijn en Potsdam, over den ijzeren weg 26,304 personen vervoerd.

— De vacantie der Bondsvergadering is begonnen. De pruissische Bondsgezant vertrekt eerstdaags naar Berlijn, waar hij het grootste gedeelte van den tijd der schorsing van de zittingen zal doorbrengen.

— Naar men verneemt, zal de nederlandsche gezant alhier, de graaf *d'Hemricourt de Grunne*, die in langen tijd Holland niet bezocht heeft, eene reis naar dit zijn Vaderland doen.

— Uit Weenen schrijft men dat de gezondheidstoestand van den keizer tegenwoordig niets te wenschen laat. — In de diplomatie werd sedert het vertrek van den vorst *von Metternich* zeer weinig levendigheid opgemerkt; alleen had er voortdurend nog een drukke koerierwissel plaats, hetgeen althans aanduidde, dat de onderhandelingen over het oostersche vraagstuk tusschen de Europesche groote mogendheden nog geenszins hadden opgehouden. — De herfstoefeningen van de in de nabijheid van Weenen verzamelde troepen waren den 28sten ll. geëindigd en de troepen naar hunne garnizoenen teruggekeerd. — Door het fraaije weder, dat men in den loop van September in de oostenrijksche monarchy gehad had, was de hoop op eenen goeden wijnoogst verwezenlijkt geworden.

— Van de servische grenzen wordt geschreven dat de gewezen vorst *Milosch* van Servie thans ook van wege Rusland antwoord op het protest tegen zijne afdanking had ontvangen. Daarin werd gezegd, dat de russische regering zijne afdanking niet dan wettig kon beschouwen, en dat de gezegde Prins dus verstandig zou handelen met zich daarnaar te gedragen en zich te vergenoegen met de rust van het bijzondere leven. — Men verwachtte nu dat de vorst *Milosch* het bij zijne protestatien zou laten berusten en zijn zoon *Michael*, de nieuwe vorst van Servie, eerlang derwaarts zou komen en het bewind aanvaarden.

In hetzelfde schrijven komt voorts nog het volgende voor: »Met buitengewone gelegenheid schrijft men uit Konstantinopel, dat de heer *von Butenieff* met den jongsten koerier uit St. Petersburg de vredelievendste instructien ontvangen had. De dreigende houding van de vereenigde vlooten aan den ingang der Dardanellen en het daaruit voortvloeijend gevaar voor het traktaat van Unkiar Skelessi, en voor den Europeschen vrede in het algemeen, schenen grooten invloed daarop te hebben gehad.

— Volgens berigten uit Athene over Triest ontvangen, was eene maatschappij van Engelschen en Franschen met de grieksche regering in onderhandeling over de oprigting eener bank ten nutte van handel en nijverheid.

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den October.

Het *Handelsblad* dezer stad vermeldt, dat de buitengewone Nederlandsche gezant bij ons hof, de heer *Falck*, tegen den 10den alhier wordt gewacht.

— De rust is te Gent niet verder gestoord geworden. Reeds in den avond van den 3den, was de stad rustiger, en de volksmenigte in de straten minder geworden; alleen uit de groote ontwikkeling van militaire magt, die op de pleinen stationeerden of in patrouillen de straten doortrok, bleek het, dat de stad in eenen buitengewonen toestand verkeerde. Vrijdag 5, volgens den *Messager de Gand*, de arbeid in drie of vier fabrieken weder hervat, en mogt men hoop voeden dat op den volgenden dag (zaturdag) dit voorbeeld door vele andere fabrieken zou gevolgd worden. Eene bijzondere briefwisseling van den *Indépendant* van den 4den, houdt onder andere het volgende in: "De markten zijn, gelijk te voorzien was, schraal voorzien geweest. Er zijn weinig granen aangevoerd, terwijl anders, indien er des voormiddags geen onlusten hadden plaats gehad, de markt een der aanzienlijkste van het jaar zou geweest zijn. Nog minder linnen is er aangevoerd, zoo dat iedereen gestevreden was. De verkoopers, die buiten gekomen zijn uit vrees voor onlusten weg gebleven en die gekomen zijn, hebben weinig of in het geheel niet verkocht, omdat de handelaar bij zoo geringe keus ook schaars koopt.

» De stad is vol troepen; er zijn kurassiers van Brugge en Oudenaarde aangekomen, twee bataillons jagers-partizanen uit Antwerpen en andere troepen infanterie uit Termonde, Mechelen en Leuven. Het algemeen gevoelen schijnt voor het verlengd verblijf der troepen te zijn, zoo lang men eenige vrees voor de openbare rust zal koesteren. Het gouvernement moet overtuigd zijn, dat men van hetzelve de aanneming van alle maatregelen verlangt, die geschikt zijn om de vreedzame bevolking gerust te stellen, door met kracht de orde te doen eerbiedigen, en te beletten door alle middelen, dat de rust op nieuw gestoord worde.

» De arbeid is heden morgen in verscheidene fabrieken hervat. Het schijnt dat eene onrustige en kwalijkgezinde minderheid, de andere werklieden niet als 't ware zal dwingen, om niet te arbeiden, zelfs al konden zij maar voor een gedeelte van den dag werk bekomen, en tegen een verminderd loon."

— In het Luiksch dagblad *le Politique* leest men: »Wij vernemen dat de heer *Cockerill* in staat gesteld is geworden om alle zijne schuldeischers te voldoen en den arbeid in zijne etablissementen voort te zetten. Wij weten niet van waar hij deze middelen bekomen heeft, maar hopen binnen kort desaangaande inlichtingen te bekomen. Intusschen hebben wij eenige reden om te denken, dat zulks het gevolg is van schikkingen, door den heer *Cockerill* met eene duitsche maatschappij getroffen."

— De koning en koningin zijn heden morgen naar St. Truijen vertrokken, om de inwijding van het spoorweggedeelte van die stad naar Landen bij te wonen.

De heeren *Fallon* en *Dujardin*, leden der finantiele commissie die te Utrecht vergadert, zijn gisteren alhier aangekomen. Het *Journal d'Anvers* zegt: Wij hebben reeds het afbreken van de conferentien der te Utrecht vereenigde belgische en nederlandsche commissarissen vermeld. De oorzaak bestaat in een verschil van gevoelen over kapitale punten, waaromtrent de beide partijen zich niet hebben kunnen verstaan en met gemeen overleg besloten hebben de zaak aan hare gouvernementen te refereren.

— De Ardoins werden hier heden tegen 26⅛, ¾ en ⅞ verhandeld.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den October.

De *Staats-Courant* behelst heden het volgend berigt, zijnde eene vertaling uit het Fransch:

» Additionele artikelen gevoegd bij de beide overeenkomsten aangegaan in 's Gravenhage, den 10den October 1836 en 12 September 1837, ten einde de overbrenging te regelen der correspondentien en dagbladen tusschen de Nederlanden en Frankrijk.

» De Nederlandsche en Fransche regeringen, het doelmatig geacht hebbende nieuwe uitbreidingen te voegen bij de voorloopige schikkingen, den 10den October 1836 en 12 September 1837, tusschen dezelven aangegaan, voor het overbrengen, zoo der correspondentien als van de dagbladen en andere gedrukte stukken, zijn omtrent de navolgende bepalingen overeengekomen:

» Art. 1. Te rekenen van den 1sten October aanstaande, zal er in transit door Belgie en langs den kortsten weg, op dezelfde voorwaarden als die, welke bij de schikking van 10 October 1836 zijn bepaald, eene uitwisseling van correspondentie worden daargesteld tusschen het Nederlandsche kantoor van Maastricht en de Fransche kantoren van Valenciennes, St. Quentin en Parijs, voor de brieven en dagbladen, welke de beide posterijen nuttig zullen achten, langs dezen weg te verzenden.

» Art. 2. Te beginnen met denzelfden dag zullen de wederzijdsche kantoren van Breda en St. Quentin gesteld worden in regtstreeksche en wederkeerige correspondentie, op de voorwaarden, bedongen bij de voormelde schikking, voor het overbrengen van de brieven en dagbladen tusschen Breda en Valenciennes.

» Art. 3. De regtstreeksche gemeenschap tusschen de kantoren van Luxemburg en van Thionville zal, te rekenen van denzelfden dag, hersteld worden op den voet der overeenkomst van 12 September 1817.

» Art. 4. De tegenwoordige artikelen zullen beschouwd worden als additioneel tot de voorloopige schikking getroffen in 's Gravenhage, den 10den October 1836, gelijk mede tot de toegevoegde overeenkomst van 12 September 1837, en zullen van gelijken duur zijn.

» Vastgesteld en geteekend in 's Gravenhage, den 20sten September 1839, tusschen den baron *van Zuylen van Nyevelt*, minister van Staat, belast *ad interim* met de directie van het departement van buitenlandsche zaken, en den baron *de Bois le Comte*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Zijne Majesteit den koning der Franschen."

— Z. Exc. de Minister van Financien heeft bepaald, dat de termijn voor de registratie der akten van aanstelling van uitvoerders van uiterste wils-beschikkingen, in welken vorm dan ook vervat, dezelfde zijn als voor de eigenlijke testamenten, onverminderd de bevoegdheid der belanghebbenden om de registratie dier stukken vroeger te vorderen.

— Bij resolutie van den Minister van financien, is dezer dagen de 179ste Koninklijke Nederlandsche Loterij gearresteerd, bestaande dezelve uit 26,000 loten; zij zal geheel overeenkomstig de thans bestaande, ingerigt zijn.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» H. KK. H. de prinses *van Oranje*, HH. KK. HH. de erfprins en H. K. H. prinses *Albert* van Pruissen, hebben dezer dagen de Tentoonstelling in deze residentie bezocht. HH. KK. HH. hebben de

tentoongestelde stukken met de meeste aandacht en de meeste belangstelling beschouwd. Onder de nieuwe stukken die dezen dagen op dezelve geplaatst zijn, merkt men vooral op een zeer schoon levens groot portrait van Z. K. H. den prins veldmaarschalk *van Oranje*, hetwelk door den heer *J. A. Kruseman* geschilderd is; het zeegezigt, door den heer *A. Waldorp*, waarvan reeds gesproken is; een stadsgezigt door den heer *S. L. Vergeer*, en een binnenhuis, van den heer *A. de Smit*, van Antwerpen.

— Te 's Hage is aangekomen en afgestapt aan het huis van den heer *Stanilas*, op het Plein, de prins *de Chimay*, gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Belgen aan het hof der Nederlanden, met familie en gevolg. Ook zijn alhier aangekomen de heer *Vermersch*, secretaris van het belgische gezantschap, en de heeren *Lecocq* en baron *F. van Zuylen van Nyevelt*, beiden geattacheerd aan genoemde ambassade.

— Volgens hetgeen men nader verneemt omtrent de schorsing der werkzaamheden van de finantiele commissie te Utrecht, zijn van den kant van Belgie gestadig nieuwe contra-pretentien opgeworpen, ten einde de jaarlijksch aan Nederland verschuldigde vijf millioen guldens, te besnoeijen of geheel weg te cijferen, waardoor de beëindiging dier zaak uiterst moeijelijk, zoo niet onmogelijk wordt gemaakt.

— De *Utrechtsche Courant* vermeldt heden het volgende:

» Men verneemt, dat door de HH. Curatoren van deze Hoogeschool, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den Hoogleeraar *Ph. W. van Heusde*, aan Z. M. den Koning zijn voorgedragen: de heeren *F. Bosscha*, hoogleeraar in de Geschiedenis en Oude Letteren te Amsterdam, en *S. Karsten*, Rector aan de Latijnsche school te Amersfoort.''

» Men verneemt, dat de heer *F. A. W. Miquel*, med. dr. en lector te Rotterdam, bedankt heeft voor zijn beroep tot Hoogleeraar in de kruid- en scheikunde bij het Athenaeum te Deventer.''

— Te Groningen is den 2den dezer overleden in den ouderdom van 68 jaren, de heer Mr. *Jan ten Brink*, hoogleeraar in de faculteit der Bespiegelende wijsbegeerte en fraaije letteren aan de hoogeschool te Groningen.

— De *Javasche Courant* van den 12den Junij jl. behelst het volgende berigt:

» Volgens berigten van Ternate, heeft op den 25sten Maart jl. des middags omstreeks vier ure, eene zware uitbarsting van den berg aldaar plaats gehad, voorafgegaan door een donderend geluid, als een schot van het zwaarste geschut.

» De wind, uit het westen waaijende, heeft de geheele negorij met eenen dikken aschregen gevuld, welke op de wegen en daken der huizen zigtbaar en zoo sterk was, dat die door den wind naar Tidore voortgestuwd, ook spoedig den overwal geheel benevelde.

» Een half uur later is de uitbarsting op nieuw begonnen, en heeft bij tusschenpoozen tot half elf ure aangehouden, stroomen gloeijende lava naar de noordzijde van den berg afvoerende.

» Den volgenden morgen, ten half vier ure, hoorde men weder een geluid als van zware kanonschoten, en toen begon de uitbarsting ten derden male. In den donker konde men nu de uitwerping der vuurkolommen beter waarnemen. Een vrij sterke noordenwind dreef de rook en aschwolken voort, welke de zuidzijde van den berg geheel verduisterden, terwijl door het sterk vuur aan de noorzijde, de rand des bergs zich als geilluminéerd vertoonde. Het geheel moet een fraai natuurtooneel opgeleverd hebben.

» Toen op den 26sten het berigt van dit natuurverschijnsel van Ternate werd afgezonden, was de berg nog sterk aan het rooken, en daar de walm van meer dan eene plaats scheen op te komen, veronderstelde men, dat er zich bij de uitbarsting een of meer nieuwe kraters moesten hebben geformeerd.

» Twintig dagen te voren hadden de resident van Ternate *A. J. van Olpen*, en de heeren *van Duivenbode* en *Neys* den berg, tot boven aan den krater, beklommen, en toen slechts ééne opening van 30 à 40 voet diameter kunnen gewaar worden, zoo als ook toen de zulferdamp maar alleen daaruit opsteeg. Negen jaren vroeger daarentegen hadden de twee laatstgenoemde heeren, bij het beklimmen van den berg, nog vier kraters waargenomen, omgeven door steile rotswanden, welke nu als in één gesmolten zijn.''

Een Brusselsch tijdschrift, *Revue Nationale de la Belgique* geheeten, behelsde onlangs een betoog over de verhouding tusschen Nederland en Belgie, waarin het de vrees te kennen geeft, dat de zending van den heer *Falck* als Ned. ambassadeur in Belgie met bijoogmerken voor eene restauratie zou gepaard gaan. Reeds hebben *de Nederlander* en de *Arnhemsche Courant* die ongegronde bedenking wederlegd en er bijgevoegd, dat het bekende loffelijk karakter van den heer *Falck* ten waarborg strekt, dat hij geene enkele poging in het werk zal stellen, om, met miskenning zijner zending, de vorige orde van zaken te herstellen. Het *Journal de la Haye* deelt dit gevoelen, maar voegt er bij, dat het artikel van de *Revue* zeer onhandig schijnt, daar het weinig vertrouwen aantoont in de hechtheid en duurzaamheid van de tegenwoordige orde van zaken in Belgie.

» Ter geruststelling van Belgie, zegt het *Journal*, had men nog eenen anderen grond ter wederlegging van de *Revue* kunnen bijbrengen. Dezelve is namelijk gelegen in het vaste besluit des konings, een besluit waarvan de benoeming van den heer *Falck* de stelligste en ondubbelzinnigste uitdrukking is, om zich getrouw aan het gesloten verdrag te houden.

» Koning *George III* zal niet de eenige vorst geweest zijn, die, hoezeer hij de laatste was, die de onafhankelijkheid van oproerige gewesten erkende, zich als een strikt opvolger deed kennen van het verdrag, waarbij hij die gewesten tot den rang der Europesche staten verhefte.

» Dat Belgie zich zijn nieuw lot waardig betoone, door getrouw de verbindtenissen na te komen, die er de voorwaarde van uitmaken en het zal vernemen, wij houden er ons innig overtuigd van, dat de vorst, die den stempel der wettigheid op het staatkundig bestaan van Belgie gedrukt heeft, om zijn scepter nooit weder over hetzelve te voeren, nimmer iets tegen een volk zal ondernemen, waarvan het welzijn steeds het doel van zijne bestendige zorg was.

» Koning *Willem* heeft, zoolang de Hemel dit heeft toegelaten, steeds getoond te zijn een regtvaardig en goed vorst. Het zal slechts van Belgie afhangen, in de toekomst, in hem een opregt en getrouw vriend te vinden.''

Den 4den dezer stonden te Londen: de 3 pCt. gecons. 90⅝; Ned. 2½ pCt. 53¾; de 5 pCt. 100⅝; Spanje 30¼; Portugal 3 pCt. 24.

VAN HET ONDERWIJS EN HET ARMBESTUUR.

Tot beslechting van dit tiende hoofdstuk der Grondwet, verdient vooral gelezen en herlezen te worden, wat de commissie met het ontwerpen der grondwet belast, deswege aan Zijne Majesteit rapporteerde. — Vordert de grondwet ten opzigte der drukpers geen andere beperkingen, dan die welke uit den aard der wet in elke maatschappij bestaan moet, namelijk dat men verantwoordelijk blijft voor de wet, voor al wat men schrijft, drukt of uitgeeft; heeft men hier te lande geene hatelijke censuur, die naar believen eens anders denkwijze beoordeelt, dikwerf naar eigen bekrompen inzigt of eigene bijzondere belangen; dan mag men bij de bekende goede trouw der natie en het onvertogen regt dat er in den lande gesproken wordt, met een innig gevoel van eigen waarde, roemen in dat kleinood, dat en der natie en der regering tot eer strekt: En men vergete het nooit, de commissie zeide tot den koning bij het aanbieden van het ontwerp onzer Grondwet: » Wij hebben getracht, » Sire, in Uwen geest in te dringen, naar welke Uw schoon rijk » zal bestierd worden, dat kenmerk van regtvaardigheid en algemeene » welwillendheid te geven, dat men in alle Uwe daden, in elk Uwer » gevoelens telkens weder vindt.'' En ziet nog na eene gezegende regering van zes en twintig jaren, mag men erkennen, de commissie heeft *niet* gevleid, want in ons land heeft de vrijheid der drukpers, en slechts zeldzaam is de werking der strafwet noodig geweest, om enkele uitspattingen te keer te gaan. — Maar ook het openbaar onderwijs is der Koninklijke zorge toevertrouwd. Wanneer wij onze oogen over al de provincien des Rijks laten weiden, over den staat der scholen en der bevolking, dan mag men zeggen, dat die bepalingen der grondwet weldadig werken, en dat de aloude lust in kunsten en wetenschappen en de voorvaderlijke roem nog bij het nageslacht te vinden is; dan mag men op prijs stellen, hoe meer algemeen de volksverlichting is geworden, eene volksverlichting, die wanneer zij gepaard gaat ten gevolge van zedelijke opvoeding des harten, geenzins leidt tot aanmoediging van de zucht naar standverwisseling, die uit ontevredenheid en ongodsdienstig mistrouwen in Gods wereldbestuur geboren wordt, maar veeleer, om algemeen menschengeluk en algemeene welvaart te bevorderen. — Met regt zeide dan de commissie tot den koning. » Het levendig belang, dat Uwe Majesteit in die gedenkteekenen van » voorvaderlijke godsdienst, christelijke liefde en weldadigheid stelt, » is bij de Grondwet *aan alle onze koningen* voorgeschreven.'' Die woorden liepen de bedoeling toe van het 228ste artikel der Grondwet, waarbij die zorg *aan de regering* wordt opgedragen. Vroeger heeft men wel eens gemeend, dat door het woord *regering* ook moest verstaan worden, *de wetgevende magt*, dat is, het gemeen overleg des konings met de Staten-Generaal. Maar het slot van dat artikel 't welk de gehoudenheid des konings bepaalt tot het geven van een jaarlijksch uitvoerig verslag, moet die opvatting doen vervallen. Met dat al, komt het ons in het algemeen belang, in datzelfde belang waarin de Grondwet gemaakt werd, gepast voor, dat eene zoo gewigtige aangelegenheid, als het openbaar onderwijs en het bestuur van het armwezen, de opvoeding in een woord van de Natie, niet afhingen alleen van de zienswijze der Hooge Regering, maar dat bij eene Wetgeving de grondslagen van dat gewigtig onderwerp wierden ge-

legd, en de executie den koning werde opgedragen, onder gehoudenheid van jaarlijks verslag te doen aan de Staten-Generaal. Immers, wat de commissie zeide ter gelegenheid van de toelichting der bepalingen omtrent het maken van vrede en oorlog, kan ook hier van toepassing zijn. „Wij hebben echter gemeend, hier en daar bepalingen te maken, welke wij ons verzekerd houden dat Uwe Majesteit zelve zal willen gesteld zien voor een' monarch in latere tijden, die het ongeluk had niet geheel met Uwe Majesteit te kunnen vergeleken worden." Gelukkig het land, dat door een koning geregeerd wordt, tot wien eene vrijdenkende en edelmoedige Natie alzoo spreken kan en mag!

*** Het blijkt uit een Vonnis van de Arrondissements-Regtbank zitting houdende te *Breda*, bij verstek gewezen tusschen den Heer JOHANNES COENRAAD SMELTZER, partikulier, wonende te *Bergen-op-Zoom*, als eischer, en den Heer MARIJN LAURENS SMELTZER, winkelier, wonende te *Bergen-op-Zoom*, in kwaliteit van Curator over genoemden JOHANNES COENRAAD SMELTZER, als gedaagde, den eersten October een duizend acht honderd negen en dertig, behoorlijk geregistreerd, dat de Curatele waaronder meergenoemde JOHANNES COENRAAD SMELTZER, bij Vonnis van welgemelde Regtbank van den zestienden October een duizend acht honderd acht en dertig, behoorlijk geregistreerd, uit hoofde van onnoozelheid gesteld was, is opgeheven en hij uit dezelve is ontslagen.

Afgegeven voor Extract Conform door den Prokureur van genoemden JOHANNES COENRAAD SMELTZER, ten einde in de Dagbladen te worden geinsereerd.

BREDA, 7 October 1839. GOUVERNEUR.

VILLE DE BREDA.

THEATRE-FRANCAIS DES PROVINCES.

Les artistes, sous la Direction de Mr. ALEXANDRE, auront l'honneur de donner

MERCREDI 9 OCTOBRE 1839.

No. 6 DE L'ABONNEMENT.

LA PREMIÈRE REPRÉSENTATION DE

[illegible]

SOUS LE CARDINAL DE RICHELIEU,

Drame en 3 actes, mêlé de couplets, par M. M. LOCKROY et EDMOND BADON.

SUIVI DE

LES PREMIÈRES AMOURS,

Vaudeville en un acte, de SCRIBE.

ENTRE LES DEUX PIÈCES :

LE CONCERT MONSTRE,

Chansonnette Comique, à grand Orchestre, Paroles et Musique de Mr. PAUL DE KOCK, Chantée, par M. ALEXANDRE.

Samedi 12 pour l'avant-dernière représentation. *Le Serrurier*, Drame, *Dieu vous Bénisse!* Vaudeville nouveau.

On commencera à 6 heures pour finir à 10 heures.

Les portes resteront ouvertes jusqu'à 11 heures.

*** De BURGEMEESTER der Gemeente van *GINNEKEN en BAVEL*, brengt mits deze ter kennisse van de Belanghebbenden, dat de JAAR-, of VEE- en PAARDENMARKT alhier op den 16. dezer maand invalt, zullende voor het plaatsen van VEE en KRAMEN geen Standgeld worden gevorderd, terwijl alle HAZARDSPELEN, BLIJFELAARS en HOROSCOOPTREKKERS ten strengste van deze Markt zullen worden geweerd.

HOPITAUX MILITAIRES.

Tous les journaux de médecine ont rendu compte des succès obtenus par le *Rob Anti-syphilitique* du docteur GIRAUDEAU DE St. GERVAIS, dans les hopitaux pour la guérison des maladies syphilitiques, écoulements, fleurs blanches, affections des voies urinaires, douleurs nocturnes etc. (1) nous nous bornerons à citer la lettre suivante que l'auteur a reçue de M. PARISET secrétaire de l'académie, à M. le docteur GIRAUDEAU DE St. GERVAIS, médecin de la faculté de *Paris*, membre de la Société des Sciences physiques de *France*, professeur de médecine. « Monsieur et très honoré confrère, — Je vous rends mille graces pour la communication que vous m'avez bien voulu faire; votre mémoire sur le traitement des maladies syphilitiques m'a paru très judicieux, il est visible que le mal a changé de nature, ou plutôt les organisations ont changé, et il est devenu nécessaire de substituer à l'ancien traitement, une méthode mieux appropriée à l'état actuel des choses; quelques soient d'ailleurs ces mutations si difficiles à comprendre, il suffit qu'elles soient démontrés par l'expérience, et je crois fermement à tout ce que vous dites sur votre méthode. On juge comme vous en *Angleterre*, et tel est mon estime pour le bon sens de ce pays, que vous serier justifié à mes yeux par cette seule conformité de vues. J'ai été quinze jours fort indisposé, voila la seule cause de mon retard que je vous prie de pardonner. Soyez persuadé Mons. que personne n'honore plus que moi, votre caractère et vos talents, agréez etc. — signé PARISET, secrétaire perpétuel de l'academie royale de médecine, médecin des épidemies etc. »

(1) Le *Rob Anti-syphilitique* du Docteur GIRAUDEAU DE St. GERVAIS se trouve chez V. MASSIGNAC, Négociant à *Amsterdam*; J. B. ROBIJNS, Libraire à *Deventer*; VAN OZEES, à *Flessingue*; L. KRAY, à *Groningue*; L. CUYPER, à *Helmont*; VAN WAESBERGE, à *Hoorn*; PROSPER, Coeffeur à *La Haye*; VAN HARINXMA, à *Leuwarden*; ANDRÉ & COMP., Negociants à *Rotterdam*; VAN DER SCHUER, à *Schiedam*; LECOINTRE Fils, à *Goez*; VAN DE VELDE, à *Anvers*; CAVENAILE Fils, à *Audenarde*; VANOUTREE POLLET, à *Bruges*; DESCORDES GAUTIER, à *Bruxelles*; WANTY, à *Beaumont*; ALGRAIN, à *Binche*; VAN DER ESPT, à *Courtray*; FAGOT BRIQUET, à *Couvin*; ESTIEVENART, à *Dour*; MASSOT FROMONT, à *Gand*; RASQUINET, à *Huy*; LEFONTAINE, à *Liège*; SMOUT, à *Louvain*; A. DE WITTE, à *Leuse*; LECHEN, à *Luxembourg*; PUTSAGE, à *Mons*; MINNE, à *Menin*; DEMARET, à *Namur*; LIMAUGE, à *Peruwelz*; ROY, à *Renaix*; CARETTE, à *Tournay*; ETIENNE, à *Verviers*. Le Docteur GIRAUDEAU DE St. GERVAIS auteur d'un traité sur la syphilis donne des consultations gratuites par correspondance.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

MUSEUM LITTERAIRE,

COLLECTION DES MEILLEURS OUVRAGES DE LA LITTÉRATURE MODERNE,

à 45 CENTS LE VOLUME.

Sixieme série. Un Mariage d'inclination, 2 vol. Les Aventures d'un Rénégat, 2 vol. Marie-Ange, 2 vol. Le Village sous les Sables, 2 vol. Un Héritage de Famille, 2 vol.

Septieme série. La Femme de 40 ans, 1 vol. Le Château de Pierrefonds, 2 vol. Samuel, 2 vol. La Justice des Hommes, 2 vol. La Famille Nowlan, 3 vol.

Huitieme série. Ne Touchez pas à la Reine, 1 vol. La Femme Supérieure, 1 vol. Cain le Pirate, 2 vol. Les Mémoires du Diable, 4 vol. Japhet à la Recherche d'un Père, 2 vol.

Neuvieme série (*1re série de 1839*). Les Voix Intérieures, 1 vol. La Duchesse de Bourgogne, 1 vol. L'Exilé, 1 vol. Le Vieux Commodore, 2 vol. César Birotteau, 2 vol. Les Mémoires du Diable, 2 vol. La Soeur du Maugrabin, 1 vol.

Dixieme série. Chavornay, 2 vol. A la Belle Etoile, 2 vol. Les Mémoires du Diable, 2 vol. Mademoiselle de Marignan, 1 vol. L'Expiation, 1 vol. Le Comte de Nety, 2 vol.

Onzieme série. Ardent Troughton, 2 vol. La Chute d'un Ange, 2 vol. Angelica Kauffman, 3 vol. Moustache, 2 vol. Paulijne, 1 vol.

Douzieme série. Souvenirs d'un Enfant du Peuple, 1,2 vol. Frère et Soeur, 2 vol. Le Chevalier Robert, 2 vol. Le Capitaine Paul, 2 vol. Albertine, 2 vol.

Treizième série. Le Colonel Richmond, 2 vol. Souvenirs d'un Enfant du Peuple, 3,4 vol. Un premier Amour, 2 vol. La Haute Banque, 1 vol. Gerfaut, 2 vol. Les Trois Aveugles, 1 vol. Un Malheur complet, 1 vol.

Quatorzième série (*1re série de 1839*). Le Marchand du Havre, 1 vol. Geneviève, 2 vol. Martin Luther, 2 vol. Ruy-Blas, 1 vol. Le Fils du Titien. — Margot, 1 vol. [illegible], 2 vol. Le Connétable de Bourbon, 1 vol.

Quinzième série. Gambara, suivi de: Le Curé de Village, 1 vol. Souvenirs d'un Enfant du Peuple, 2 vol. L'Homme et l'Argent, 2 vol. Le Paravent, 2 vol. Diane, 1 vol. Marianna, 2 vol.

Seizième série. Les Influences. — Le Médecin du Pecq, 3 vol. Recueillemens poétiques, 1 vol. La Comtesse de Salisbury, 2 vol. Une Jeune Homme charmant, 2 vol. Le Maître d'École, 1 vol. Maître Adam le Calabrais, 1 vol.

Dixseptième série. Antoine, 1 vol. Un grand Homme de province à Paris, 2 vol. Les Ailes d'Icare, 2 vol. Le Serpent, 1 vol. Va de Pieras, 2 vol. La Maitresse Anonyme, 1 vol. La Veronique, 1 vol.

Tevens staat bij bovengemelden de Intekening open op:

GRAND DICTIONNAIRE ANGLAIS-FRANÇAIS, et FRANÇAIS-ANGLAIS, rédigé sur le nouveau dictionnaire de l'Académie Française, par M. FLEMING et M. TIBBINS.

L'ouvrage formera 2 forts volumes in 4°, publiés en CENT LIVRAISONS à raison de 30 Cents chaque livraison.

Les 5 premières livraisons sont en vente.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.